

INGEZONDEN.

DE POSITIE DER RESERVE-OFFICIEREN VAN GEZONDHEID.

In het *Tijdschrift voor Geneeskunde* 1925 (II, bldz. 1828, 2155, 2245, 2349, 2445) is een polemiek gevoerd over de opleiding en herhalingsoefeningen der reserve-officieren van gezondheid, uitgelokt door eenige collega's, die zich bezwaard gevoelden over den hun opgedrongen avondcursus. Er zijn echter veel grootere bezwaren tegen de positie der reserve-officieren in te brengen; ik zal trachten hiërbij in de eerste plaats de belangen van het leger, natuurlijk zooals ik die zie, op den voorgrond te plaatsen en eerst daarna met persoonlijke grieven aan te komen.

Welke de voorwaarden zijn, waarop tegenwoordig dienstplichtige studenten in de geneeskunde worden toegelaten tot een verbintenis als adspirant-reserve-officier van gezondheid, weet ik niet, maar vroeger waren die zoo, dat men na het artsexamen voor acht jaar gebonden was als reserve-officier en daarna vrij was van dienstplicht. Vrijwillige verlenging van deze verbintenis was mogelijk en werd beloond met promotie en een jaarlijksche geldelijke toelage. In een nieuwe dienstplichtwet werden wij echter tot het 40ste levensjaar dienstplichtig en was het dus na de acht jaar niet uit en bleef men reserve-officier van gezondheid zou men denken. Maar neen, hier zit de groote verrassing: na de acht jaar kan men *of vrijwillig de verbintenis verlengen, wordt bevorderd, doch krijgt geen toelage beneden het 40ste jaar, of wel men krijgt eervol ontslag en wordt teruggeplaatst in de positie van soldaat.* Blijkens een mij een half jaar na mijn eervol ontslag gezonden zakboekje werd ik *dienstplichtig ziekenverpleger* bij de 1ste compagnie hospitaalsoldaten en zal als zoodanig bij mobilisatie onder de wapenen moeten komen.

Wat is hiervan de bedoeling? Men kan denken: er komen meer artsen onder de wapenen dan noodig zijn als res. officier van gezondheid, dus moet een deel maar als ziekenverpleger dienen. Hiertegen is in te brengen, dat van een teveel aan reserve-officieren van gezondheid nooit iets te gebleken, integendeel in 1914 werden artsen vrijwilligers met graagte aangenomen; maar verder: een arts is nog geen goed verpleger en is daarom al geheel ongeschikt, omdat hij nooit zal kunnen laten mee te dokteren.

In een mij laatst toegezonden propagandanummer van „*De Verlofsofficier*” las ik, dat het de bedoeling zou zijn bij mobilisatie de oud-reserve-officieren bij gebleken geschiktheid weer te herbenoemen tot reserve-officier in den ouden rang of een lageren. Het zal dan toch in het gunstigste geval eenige weken duren, voordat het legerbestuur de beschikking heeft over in uniform gekleede, behoorlijk aange-stelde en beëedigde reserve-officieren (dit kost het rijk natuurlijk weer de volle kosten van eerste uitrusting).

Welke oplossingen zijn er nu om aan dezen toch zeker ongewenschten toestand een einde te maken?

1°. Een vrijwillig bijteekenen van alle reservisten na den afloop der acht jaren; dit zal eerst mogelijk zijn, indien de lasten, en wel vooral de geldelijke, zoo gering mogelijk gemaakt worden; zooal geen jaarlijksche toelage, dan toch ten minste een flinke uitkeering voor nieuwe kleeding.

2°. Een gedwongen verlenging van de verbintenis tot het 40ste jaar.

3°. Het scheppen van reserve-officieren op nonactiviteit in plaats van hun eervol ontslag te geven. Deze groep komt alleen op in geval van mobilisatie in den ouden rang en ouderdom van rang. Zij zijn verplicht hun uitrusting als reserve-officier te bewaren en te onderhouden. Het zou mij verwonderen, indien niet alle reserve-officieren, die nu hun verbintenis niet wenschen te verlengen, vrijwillig wel een dergelijk verband zouden willen aangaan. Het legerbestuur heeft dan onmiddellijk de beschikking over een groote hoeveelheid tot reserve-officier van gezondheid 1ste klasse te bevorderen artsen.

Wijziging lijkt mij ten zeerste gewenscht in deze hyperdemocratische toestanden in ons leger, toestanden, die niet kunnen nalaten de stemming der reserve-officieren te vergallen en aan de discipline in het leger afbreuk zullen doen. De eerbied voor de reserve-officieren zal er bij de manschappen niet grooter op worden, wanneer zij hun oude chefs later als gelijken ontmoeten bij het jaarlijksch onderzoek van verlofgangers, voor hetwelk ik kortgeleden een uitnoodiging ontving en bij welk onderzoek zij staan onder de bevelen, ook van vroegere minderen en waarbij ten slotte niets te onderzoeken is, daar geen kleeding werd uitgereikt.

Reeds lang was ik van plan op te komen tegen wat door mij als een onrecht gevoeld werd; deze oproep voor onderzoek heeft mij eindelijk aan het schrijven gezet.

Hilversum, 15 Juni 1926.

J. R. JANSMA.

BLOEDSUIKERBEPALINGEN, LANGEN TIJD NA HET BLOEDAFNEMEN.

I.

Met belangstelling heb ik, naar aanleiding van zijn ingezonden stuk in dit *Tijdschr.* bldz. 2723, prof. VAN LEERSUM's mededeeling in dit *Tijdschr.* 1917, I, bldz. 652 gelezen. Hij zal wel willen aanvaarden de betuiging van mijn spijt, nu eerst met dat stukje kennis te hebben gemaakt.

Maastricht, Juni 1926.

A. H. J. HINTZEN.

II.

Naar aanleiding van het ingezonden stukje van VAN LEERSUM, dat het suikergehalte van het bloed niet zou veranderen, als men dit in filtreerpapier (in casu de papiertjes van BANG) laat opzuigen, zij het mij vergund op te merken, dat dit niet geheel juist is. Moge al *normaliter* het bloedsuikergehalte somtijds (niet steeds) onveranderd blijven, dan is dit geenszins het geval met diabetisch bloed. In een artikeltje, dat eerstdaags in dit *Tijdschrift* verschijnt, worden cijfers gegeven.

Nijmegen, 21 Juni 1926.

B. SYBRANDY.